

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 11/10-771 від 17.12.2021

**Голові Верховної Ради України
Стефанчуку Р. О.**

Про результати розгляду депутатського
запиту народного депутата України
Льовочкіна С. В.

Шановний Руслане Олексійовичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством охорони здоров'я, Міністерством розвитку громад та територій, Міністерством фінансів, Національною службою здоров'я України і Національною академією медичних наук на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. А. від 28.12.2021 № 59106/1/1-21 розглянуло депутатський запит народного депутата України Льовочкіна С. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 17.12.2021, щодо підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі – постраждали громадяни), та повідомляє.

Законом України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-ХІІ (далі – Закон № 796) встановлено гарантовані державою компенсаційні виплати, доплати, види допомоги та пільги для всіх постраждалих громадян відповідно до визначених категорій.

Фінансування видатків на соціальне забезпечення постраждалих громадян проводиться в межах коштів, передбачених законами про Державний бюджет України на відповідні роки за бюджетною програмою КПКВК 2501200 „Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – КПКВК 2501200).

Законом України „Про Державний бюджет України на 2022 рік” видатки за КПКВК 2501200 встановлено в сумі 2 828,3 млн грн, що на 258,1 млн грн більше порівняно з 2021 роком.

Щодо забезпечення житлом

Згідно із Законом № 796 постраждалим громадянам, віднесеним до категорії 1 (пункт 1 статті 14) та категорії 2 (пункт 2 статті 14), надається така

гарантована державою пільга, як позачергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов.

Поліпшення житлових умов громадян здійснюється відповідно до Житлового кодексу Української РСР (далі – Кодекс). Згідно зі статтею 40 Кодексу громадяни перебувають на обліку осіб, які потребують поліпшення житлових умов (далі – квартирний облік), до одержання житлового приміщення.

Необхідно зауважити, що житло постраждалим громадянам, які перебувають на квартирному обліку, надається за наявності вільних житлових приміщень у житловому фонді місцевих рад та відповідного фінансування на будівництво (придбання) для них житла.

Так, згідно з інформацією, наданою обласними та Київською міською державними адміністраціями, станом на 01.01.2021 на квартирному обліку у виконавчих органах місцевого самоврядування перебувало 10 360 постраждалих громадян (I та II категорій).

Видатки на соціальний захист, у тому числі на забезпечення житлом постраждалих громадян, фінансуються в межах коштів, передбачених законами про Державний бюджет України на відповідні роки, тобто виконання Закону № 796 повністю залежить від фінансових ресурсів дохідної частини державного бюджету.

Потрібно зазначити, що Міністерство соціальної політики щороку подавало Міністерству фінансів пропозиції щодо необхідного обсягу бюджетних призначень для забезпечення житлом постраждалих громадян, однак кошти протягом 2014–2021 років з державного бюджету на зазначені цілі не виділялися.

Водночас повідомляємо, що під час формування бюджетних запитів до проекту державного бюджету на 2022 рік Мінсоцполітики подало Мінфіну пропозиції щодо необхідності передбачення видатків для забезпечення житлом постраждалих громадян в обсязі 2 537 млн грн (що становить 10% потреби), проте у Законі України „Про Державний бюджет України на 2022 рік” від 02.12.2021 № 1928-IX (далі – Закон № 1928) зазначену пропозицію не враховано.

Статтями 30 і 31 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 № 280/97-ВР визначено, що квартирний облік, розподіл і надання згідно із законодавством житла, що належить до комунальної власності, сприяння розширенню житлового будівництва, надання громадянам, які мають потребу в житлі, допомоги в будівництві житла, в отриманні кредитів, зокрема пільгових, та субсидій для будівництва чи придбання житла, організація за рахунок власних коштів і на пайових засадах будівництва, реконструкції та ремонту житлових будинків належать до компетенції органів місцевого самоврядування.

Статтею 63 Закону № 796 передбачено, що витрати, пов’язані з реалізацією Закону № 796, фінансуються за рахунок коштів державного і місцевого бюджетів та з інших джерел, не заборонених законодавством.

Таким чином, для забезпечення житлом постраждалих громадян можуть залучатися кошти з місцевих бюджетів та з інших джерел, не заборонених законодавством.

Щодо санаторно-курортного лікування

Відповідно до Закону № 796 путівками для санаторно-курортного лікування та відпочинку забезпечуються постраждалі громадяни, віднесені до категорії 1, та діти з інвалідністю, інвалідність яких пов'язана з наслідками Чорнобильської катастрофи.

На санаторно-курортне лікування постраждалих громадян і дітей з інвалідністю у супроводі одного з батьків за КПКВК 2501200 у 2021 році виділено 255,5 млн грн, що на 113,8 млн грн більше (43,5 %) порівняно з 2020 роком.

Розмір грошової допомоги для компенсації вартості путівок санаторно-курортним закладам і закладам оздоровлення та відпочинку у 2021 році збільшено на 7,3 % порівняно з 2020 роком і він становив:

для постраждалих громадян, віднесених до категорії 1, – 8 262 грн;

для постраждалих громадян, віднесених до категорії 1, із захворюванням нервової системи, пов'язаними з наслідками травм, захворювань хребта та спинного мозку – 25 130 грн;

для дітей з інвалідністю, інвалідність яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою, у супроводі одного з батьків або особи, що їх замінює, – 16 417 гривень.

На 2022 рік для проведення санаторно-курортного лікування виділено 269,0 млн грн, що дасть змогу підвищити розміри грошової допомоги для компенсації вартості санаторно-курортних путівок.

Щодо забезпечення автомобілями

Забезпечення автомобілями за кошти державного бюджету осіб з інвалідністю, які перебувають на обліку за місцем реєстрації у відповідному структурному підрозділі з питань соціального захисту населення обласної або Київської міської державної адміністрації, проводиться відповідно до Порядку забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.07.2006 № 999 (зі змінами).

Мінсоцполітики щороку при формуванні проекту Державного бюджету України звертається до Мінфіну стосовно передбачення у загальному фонді державного бюджету видатків на забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями.

Протягом останніх восьми років кошти з державного бюджету на зазначені цілі не виділялися.

Разом з тим Мінсоцполітики надало Мінфіну бюджетні запити на 2022 рік, зокрема, за бюджетною програмою КПКВК 2507030 „Заходи із соціальної, трудової та професійної реабілітації осіб з інвалідністю”. Так, за напрямом „Забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями” цієї бюджетної програми потребу у видатках на 2022 рік для забезпечення автомобілями осіб з інвалідністю було визначено у сумі 3 407 млн грн, проте у Законі № 1928 зазначену пропозицію не враховано.

Щодо пільг на оплату житлово-комунальних послуг
Законом України № 796 постраждалим громадянам, віднесеним до категорій 1 і 2, передбачено 50-відсоткову знижку плати за користування житлово-комунальними послугами в межах норм споживання.

Соціальні нормативи користування житлово-комунальними послугами (далі – соціальні нормативи) для надання пільг встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 409 „Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування” (зі змінами).

Споживання послуг понад соціальні нормативи оплачується на загальних підставах.

Відповідно до статті 11 Закону України „Про житлово-комунальні послуги” від 09.11.2017 № 2189-VIII передбачені законодавством пільги на оплату житлово-комунальних послуг виплачуються споживачу в грошовій формі у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Згідно з Порядком надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу у грошовій формі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 373 (зі змінами) (далі – Порядок № 373), структурний підрозділ з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад (далі – структурний підрозділ з питань соціального захисту населення) нараховує пільги, у тому числі на оплату послуг з розподілу природного газу, на підставі даних Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги.

Розрахована сума пільги виплачується у грошовій безготівковій формі шляхом перерахування коштів на персональний обліковий запис одержувача пільги в АТ „Ощадбанк”, з якого кошти спрямовуються банком лише на оплату житлово-комунальних послуг на підставі даних виконавців комунальних послуг про вартість спожитих у попередньому місяці послуг.

АТ „Ощадбанк” щомісяця перераховує кошти на рахунки виконавців комунальних послуг, які уклали договір з банком, на підставі поданих ними реєстрів нарахованих сум пільговикам за спожиті послуги у попередньому місяці, крім витрат на управління багатоквартирним будинком.

Відповідно до Порядку № 373 пільговики, яким надається пільга у грошовій безготівковій формі, зобов’язані сплачувати щомісяця вартість фактично спожитої послуги з урахуванням суми пільги, перерахованої виконавцям комунальних послуг.

За заявою одержувача пільг, поданою структурному підрозділу з питань соціального захисту населення до 15 жовтня (15 травня), в якій зазначаються виплатні реквізити, виплата пільги проводиться у грошовій готівковій формі з початку опалювального (неопалювального) сезону. У разі подання заяви після 15 жовтня (15 травня) протягом опалювального (неопалювального) сезону пільга надається у грошовій готівковій формі шляхом перерахування коштів на рахунок одержувача пільг в уповноваженому банку з місяця, що настає за місяцем подання заяви.

Разом з тим механізм надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг у готівковій формі, запроваджений у 2019 році, яким передбачено розрахунок розміру пільг за соціальними нормативами незалежно від фактичного споживання послуг, стимулює громадян до їх раціонального споживання, коли всі зекономлені кошти у більш тепліший місяць громадяни можуть використовувати на власний розсуд або для оплати послуг у інший розрахунковий місяць.

Щодо медичного забезпечення

Відповідно до частини другої статті 17 Закону № 796 постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.1996 № 1218 (зі змінами) затверджено Перелік спеціалізованих медичних закладів, що забезпечують лікування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Зазначені в цьому переліку заклади здійснюють контроль і медичне забезпечення постраждалих громадян.

Пільги на безоплатне придбання ліків за рецептами лікарів та позачергове (першочергове) зубопротезування (за винятком зубопротезування із дорогоцінних металів та прирівняних по вартості до них) надаються постраждалим громадянам відповідно до статей 20, 21, 22, 24, 30 Закону № 796.

На сьогодні питання безоплатного лікування постраждалих громадян врегульовано постановою Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1303 „Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань” (зі змінами).

Додатково інформуємо, що у Державному бюджеті України МОЗ як головному розпоряднику бюджетних коштів за бюджетною програмою КПКВК 2301400 „Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру” щорічно передбачаються видатки на закупівлю лікарських засобів та медичних виробів для забезпечення хворих на тяжкі захворювання, зокрема постраждалих громадян, в тому числі хворих на онкологічні захворювання дорослих та дітей, за напрямками „Закупівля хіміотерапевтичних препаратів, радіофармпрепаратів та препаратів супроводу для лікування онкологічних хворих” та „Закупівля лікарських засобів та медичних виробів для лікування дітей, хворих на онкологічні та онкогематологічні захворювання”.

Медична реформа, яка розпочалася в 2018 році, має на меті забезпечити всіх жителів України гарантованим пакетом медичних послуг. Тобто реформа передбачає чіткі та прозорі гарантії держави щодо обсягу безоплатної медичної допомоги, кращий фінансовий захист громадян у випадку хвороби, ефективний та справедливий розподіл публічних коштів та скорочення неформальних платежів, створення стимулів до поліпшення якості надання медичної допомоги населенню державними і комунальними закладами охорони здоров'я.

З 01.04.2020 на виконання Закону України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” від 19.10.2017 № 2168-VIII (далі – Закон № 2168) НСЗУ закуповує медичні послуги у закладах охорони здоров'я усіх рівнів надання медичної допомоги незалежно від організаційно-правової

форми (крім бюджетної установи) та форм власності і оплачує їх за договором. Тобто за надані медичні послуги пацієнту із направленням заклад отримує оплату згідно із договором від НСЗУ.

Видатки МОЗ як головному розпоряднику бюджетної програми КПКВК 2308060 „Реалізація програми державних гарантій медичного обслуговування населення” щорічно передбачаються у Державному бюджеті України. Водночас держава гарантує повну оплату з державного бюджету медичних послуг і лікарських засобів у межах програми медичних гарантій усім громадянам України, зокрема постраждалим громадянам, та надання рівних державних гарантій для реалізації пацієнтами права на охорону здоров'я, доступ до необхідних медичних послуг у закладах охорони здоров'я усіх форм власності, які уклали договір про медичне обслуговування населення.

Також наголошуємо, що права та гарантії у сфері охорони здоров'я, що стосуються медичного обслуговування, забезпечення лікарськими засобами, передбачені іншими законами України для певних категорій осіб, фінансуються за окремими програмами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, цільових страхових фондів та інших джерел, не заборонених законодавством (частина третя статті 3 Закону № 2168).

Таким чином, виконання державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій не впливає на механізм реалізації прав категорій постраждалих громадян та учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, визначених Законом № 2168.

Народного депутата України Львовчіна С. В. поінформовано окремим листом.

З повагою

Міністр

Марина ЛАЗЕБНА

МІНСОЦПОЛІТИКИ
ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

Лист

1113/0/2-22/56 від 26.01.2022 р.

Депутатський запит народного депутата України
Льовочкіна С. В., щодо необхідності
соціального захисту учасників ліквідації
наслідків аварії на ЧАЕС

Підписано: **Лазебна Марина Володимирівна**

До документа
Кабінет Міністрів України
Доручення
№ 59106/1/1-21 від 28.12.2021р.

АСУД "ДОК ПРОФ 3"

МІНСОЦПОЛІТИКИ

1113/0/2-22/56 від 26.01.2022

Лазебна Марина Володимирівна

ЕЦП Лазебна Марина Володимирівна

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000001CD22E00D0448200

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

815828

Кореспонденти Лазебна Марина Володимирівна Міністр
Міністерство соціальної політики України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата 1113/0/2-22/56 від 26.01.2022
кореспондента
№ ДСК
Реєстр. № та 22865 від 27.01.2022
дата реєстрації
Арк./прим. 6/1
Стислий зміст На № 11/10-771 від 17.12.2021р. Про розгляд
депутатського запиту народного депутата України
Льовочкіна С. В.

Проходження документа (особа, у якій є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис